

Sygn. akt: III U 1032/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2013 r. w Ostrołęce

sprawy z odwołania T. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 27.06.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje T. P. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.05.2013r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 1032/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27.06.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił T. P. prawa do emerytury.

T. P. wniósł odwołanie od tej decyzji. Stwierdził, że pracował w szczególnych warunkach dodatkowo w okresie od dnia 28.04.1989r. do dnia 16.07.1990r. w (...)w W., przy czym była to praca na budowie eksportowej w Iraku. W okresie od dnia 28.04.1989r. do dnia 10.07.1989r. pracował jako kierowca autobusu marki Nissan o liczbie miejsc 40, a następnie jako kierowca mikrobusu (...) o liczbie miejsc 26, zaś od września 1989r. jeździł autobusem Steyer o liczbie miejsc 52. Ponadto w zależności od potrzeb pracodawcy – jeździł samochodami ciężarowymi o ładowności 20 ton lub 40 ton oraz ładówką, spycharką, walcem i cysternami.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że T. P. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. ZUS uznał bowiem okres pracy w szczególnych warunkach w rozmiarze 14 lat, 4 miesięcy i 24 dni.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 17.05.2013r. T. P. złożył w Oddziale ZUS wniosek o wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Po rozpoznaniu tego wniosku decyzją z dnia 27.06.2013r. ZUS odmówił mu prawa do tego świadczenia, uznając, że osiągnął wymagany wiek emerytalny 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się on łącznym stażem pracy w wymiarze 25 lat, 11 miesięcy i 6 dni, lecz nie przepracował 15 lat w szczególnych warunkach. ZUS uwzględnił z tytułu pracy w szczególnych warunkach okres 14 lat, 4 miesięcy i 24 dni.

T. P. urodził się dnia (...) Zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń** (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności czy pracował w szczególnych warunkach w okresie od dnia 28.04.1989r. do dnia 16.07.1990r. w (...) S.A. w W..

Na okoliczność tej pracy T. P. złożył do ZUS świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 26.03.2013r., z którego wynika, że był tam zatrudniony w okresie od dnia 28.04.1989r. do dnia 16.07.1990 jako kierowca mikrobusu i była to praca wymieniona w wykazie A, dziale VIII, poz.2 pkt 5 tj. kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (k.29 a.e.).

Z zeznań odwołującego (k.16-16v a.s.) wynika, że w tym okresie pracował w (...)w P., gdzie wziął urlop, by wyjechać na budowę eksportową. Zawarł umowę o pracę z (...) S.A.w W.i wyjechał do Iraku. Do sierpnia 1989r. dowoził pracowników na budowę około 60 km w jedną stronę. Jeździł tam mikrobusem (...)i (...). To były pojazdy przeznaczone do przewozu ludzi. W (...)było 21 miejsc, a w (...) 26. Generalnie był kierowcą mikrobusu, przy czym jak trzeba było kogoś zastąpić, to wtedy jeździł samochodami ciężarowymi. W przerwie dowożenia pracowników na budowę, dowoził im mikrobusem wodę i części na budowę.

Od sierpnia 1989r. miał na stanie i jeździł autobusem (...) o liczbie miejsc 52. Jeździł na inną budowę, oddaloną o 560 km w jedną stronę. Jednego dnia jechał w jedną stronę, a drugiego dnia wracał. Prawie co tydzień woził ludzi z lotniska na tę budowę, poza tym dowoził tam korespondencję i inne ładunki. Takie kursy były 2-3 razy w tygodniu, przy czym każdy kurs zajmował 2 dni. Nieraz jeździł jako kierowca wycieczek autobusem (...).

Ponadto jeździł też wywrotkami – tj. samochodami ciężarowymi o ładowności 40 ton, albo 20 ton. Jeździł też cysterną i przewoził paliwo. Przez cały okres pracy w (...) jego praca polegała na kierowaniu takimi samochodami. Samochodami osobowymi ani innymi niż wymieniał – odwołujący nie jeździł.

Z jego zeznań wynika, że była to praca kierowcy samochodu przystosowanego do przewozu powyżej 15 osób oraz praca kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony i była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy i stale.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego. Z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wynika, że T. P. został zatrudniony w (...) od dnia 28.04.1989r. jako kierowca. Następnie aneksem do umowy o pracę określono jego stanowisko pracy jako kierowca mikrobusu. Z list płac z tego okresu wynika, że otrzymywał dodatek szkodliwy. W pozostałych dokumentach z tego okresu określany jest jako kierowca. Natomiast świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione zostało dopiero dnia 26.03.2013r. – w oparciu jedynie o zachowane dokumenty, zatem nie może dziwić, że wskazano w nim, że odwołujący przez cały okres wykonywał pracę kierowcy mikrobusu.

W ocenie Sądu należy dać wiarę zeznaniom odwołującego co do tego, że wykonywał pracę kierowcy na różnorodnych samochodach: na mikrobusach (...)i (...), autobusie (...), wywrotkach i cysternach. Odwołujący wyjechał na budowę eksportową. Zasadą na takich budowach było maksymalne wykorzystanie umiejętności pracowników. Odwołujący miał uprawnienia do prowadzenia wszelkich pojazdów i pracodawca z tych umiejętności korzystał. Przy czym w przekonaniu Sądu praca na każdym z tych samochodów była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach. W wykazie A, dziale VIII, poz.2 w/w rozporządzenia wymieniona jest praca kierowcy autobusów o liczbie miejsc powyżej 15. Oczywiście jest, że uciążliwość tej pracy polega na prowadzeniu pojazdu, który jest przeznaczony do przewozu znacznej liczby ludzi, bo powyżej 15. W tym miejscu podkreślić należy, że rozporządzenie nie wymaga, aby podczas każdego kursu w samochodzie tym jechało przynajmniej 15 osób, lecz wymaga jedynie kierowania takim pojazdem – choćby pustym. W przedmiotowej sprawie konieczna była także ocena, czy mikrobus mieści się w pojęciu „autobusu”. Trafnie T. P. przywołał w odwołaniu definicję autobusu zawartą w art.2 pkt 41 ustawy z dnia 20.06.1997r. prawa o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz.U. z 2012r., poz.1137 ze zm.). Zgodnie z tą definicją - autobusem jest pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą. Analogiczną definicję autobusu zawierał art.4 ust.1 pkt 11 ustawy z dnia 01.02.1983r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 1983r., Nr 6, poz.35 ze zm.), który obowiązywał w spornym okresie. Jeśli zatem mikrobus jest przeznaczony do przewozu ponad 9 osób łącznie z kierowcą – to należy go uznać za autobus. Tym samym praca kierowcy takiego mikrobusu jest pracą wykonywaną w szczególnych warunkach.

Odwołujący w spornym okresie kierował Toyotą Castle o liczbie miejsc 21 i Nissanem Civilian o liczbie miejsc 26, nadto kierował autobusem (...) o liczbie miejsc 52. Wobec powyższego prowadzenie każdego z tych pojazdów było pracą wyszczególnioną w wykazie A, dziale VIII, poz.2 w/w rozporządzenia.

Ponadto odwołujący wskazywał, że kierował także w razie konieczności wywrotkami i cysternami, a w odwołaniu wymienił także spycharki i walce. Są to samochody specjalne wymienione także w wykazie A, dziale VIII, poz.2 w/w rozporządzenia.

Mając to na uwadze, Sąd doszedł do przekonania, że zachodzą podstawy do zaliczenia odwołującemu jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu od dnia 28.04.1989r. do dnia 16.07.1990r. Wówczas T. P. wykonywał pracę wyszczególnioną w wykazie A dziale VIII poz.2 w/w rozporządzenia. Jest to okres wynoszący 1 rok, 2 miesiące i 19 dni. Łącznie z okresem uznanym przez ZUS wynoszącym 14 lat, 4 miesiące i 24 dni – odwołujący wykazał, że na dzień 01.01.1999r. zgromadził **15 lat, 7 miesięcy i 13 dni** pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Z tych względów Sąd uznał, że T. P. spełnił wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do emerytury w oparciu o art.184 powoływanej na wstępie ustawy i przyznał mu prawo do emerytury począwszy od dnia 01.05.2013r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym został złożony wniosek o emeryturę, stosownie do treści art.129 ust.1 w/w ustawy.

Tym samym Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję na mocy **art.477¹⁴§2 kpc.**

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd orzekając o prawie do emerytury ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieprzyznanie tego prawa. Sąd uznał, że w przedmiotowej

sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności, albowiem dopiero postępowanie dowodowe przeprowadzone przed Sądem pozwoliło na uznanie, że sporne okresy były pracą w szczególnych warunkach.

Wobec powyższego w tym zakresie Sąd orzekł na mocy **art.118 ust.1 a** w/w ustawy.